

Επιστροφή από τον Βουδισμό.

Του Nilus Stryker

<http://www.oodegr.com/oode/anatolikes/budismos/voudistis1.htm>

Υπήρξα Βουδιστής επί δέκα χρόνια. «Χειροτονήθηκα» μετά από επτά χρόνια μελέτης με τον δάσκαλό μου σε μια μικρή οικογενειακή γραμμή του Nyingma του Vajarayana (Θιβετιανού) Βουδισμού. Είχα ένα Πνευματικό Δάσκαλο στην γραμμή αυτή τον οποίον αγαπούσα και συνέχιζω να αγαπώ. Ήταν, και συνεχίζει να είναι, παράδειγμα καλοσύνης στη ζωή μου. Χάρη στην δική του καθοδήγηση, άρχισα να βλέπω τον κόσμο πιο καθαρά και μεγαλόψυχα. «Χειροτονήθηκα» Ngakpa της γραμμής Nyingma. Το Ngakpa είναι ταντρική «χειροτονία» (ιεροσύνη) η οποία αν και έχει όρκους (damsig), αυτοί δεν προϋποθέτουν παρθενία ή αποχή από κρέας και αλκοόλ.

Οι sangha μας δεν ήσαν αρνητές του σώματος, μόνο ακολουθούσαν την βασική μάθηση του tantra και dzogchen: και τα δύο αυτά βασίζονται στην μεταμόρφωση και όχι στην άρνηση του σώματος, καθώς και στις αιφνίδιες στιγμές ενόρασης οι οποίες τρεμοπαίζουν σε διάρκεια και ένταση και οδηγούν σε rigpa (κατάσταση νοός και αντίληψης που βασίζεται στην χαλάρωση που μας εισάγει στην φυσική κατάσταση διαφώτισης). Οι στιγμές εκείνες εγείρονταν δια της ενεργούς επέμβασης του δασκάλου μας, ή δια της ικανότητάς μας να μπαίνουμε «χαλαρά» μέσα στην υφή και την ποιότητα της εμπειρίας του «είναι» και του «μη-είναι» που ήταν το αποτέλεσμα των πρακτικών που είχαμε μάθει. Με το πέρασμα του χρόνου, οι στιγμές αυτές εξελίσσονται σε μια θεώρηση του κόσμου με όλο και περισσότερη καλοσύνη, ευγνωμοσύνη και συμπόνοια. Ο δάσκαλός μου συνήθιζε να λέει πως ο Βουδισμός είναι κατά 99% μέθοδος και 1% αλήθεια. Στον Βουδισμό, οι πρακτικές χρησιμοποιούνται για να αναπτυχθεί η διαύγεια και μια αίσθηση επαγρύπνησης που σε βοηθούν να διακρίνεις μια πραγματικότητα που δεν είναι διαστρεβλωμένη από νευρωτικά μυαλά και τις συνήθειες εξ αντιδράσεως.

Ήμασταν μια μη-λειτουργική γραμμή, εφαρμόζαμε μόνο την «καθιστική σιωπή» και τραγούδια γιόγκικα, προσευχές-mantra, και επιλεγμένες ψυχο-πνευματικές φυσικές ασκήσεις στον πυρήνα της πρακτικής μας. Πήγαينا σε προσκυνήματα σε ιερούς τόπους του Νεπάλ και συμμετείχα σε απομονώσεις με τον δάσκαλό μου και τις αδελφές και αδέρφια «vajra» από την Αμερική και την Ουαλία. Τα απομονωτήρια αυτά – είτε συνεργαζόμενα είτε μεμονωμένα – έδιναν πολύ μεγάλο νόημα στη ζωή μου. Και μπορώ να πω με απόλυτη βεβαιότητα πως βίωσα κάποια «ανοίγματα» απόψεως, διευρύνσεις προοπτικής και εμπειρίες που αποδίδω στον δάσκαλό μου και τις πρακτικές που μου δόθηκαν.

Ένα απόγευμα στα τέλη Ιανουαρίου του 1999, πήγα στον βωμό μου για την τακτική ημερήσια πρακτική μου. Συνήθιζα να αρχίζω με ένα γιόγκικο τραγούδι, έλεγα την προσευχή mantra, και μετά έκανα καθιστική σιωπή. Άναψα τα κεριά στον βωμό μου, και αφού τελείωσα το τραγούδι και την προσευχή μου, προχώρησα στην άσκηση σιωπής. Δεν μπορώ να πω πόση ώρα ακριβώς καθόμουν έτσι, όταν άκουσα ολοκάθαρα την φωνή μου να ξεστομίζει, με δικά μου λόγια, «Μου λείπει ο Ιησούς». Το είπα μεγαλόφωνα. Έμοιαζε σαν να βγήκε μέσω εμού, και όχι σαν να το πρόφερα εγώ ο ίδιος, όμως δεν επρόκειτο για έξωθεν φωνές. Ήταν ξεκάθαρα πως εγώ το είπα. Όταν είπα «Μου λείπει ο Ιησούς» αισθάνθηκα να γεμίζω με μια λαχτάρα. Δεν ξέρω πως αλλιώς να το ονομάσω. Άλγος. Πονούσα μέσα μου. Αισθανόμουν αυτόν τον απόλυτο νόστο και δεν το πίστευα. Προσπάθησα να συγκεντρώσω την προσοχή μου και την επαγρύπνηση, για να συνεχίσω τον διαλογισμό μου. Συχνά, κατά την διάρκεια του διαλογισμού, τυχαίνουν κάποιες ασυνήθιστες διαισθήσεις, οσφρήσεις, οπτικές απάτες, ίσως και ηχητικές: πρόκειται για ψυχο-πνευματικές ανωμαλίες που μας αποπροσανατολίζουν κατά την διάρκεια των σκέψεών μας και που εκπαιδευόμαστε να τις παρατηρούμε αποστασιοποιημένοι.

Οι σκέψεις έρχονται και πάνε μεν, αλλά η μέθοδος που εφαρμόζα επιδίωκε να μην προσκολλάται σε οποιαδήποτε σκέψη που θα με οδηγούσε σε μια εσωτερική αφήγηση ή ιστορία... Έτσι, έκανα μια απόπειρα να θεωρήσω αυτή την εμπειρία σαν ένα nvam (εμπειρία διαλογισμού) και να μην της δώσω και πολύ σημασία. Δεν κατάφερα όμως να ξανασυγκεντρωθώ, ούτε να χαλαρώσω. Σηκώθηκα από τη θέση μου. Σκέφθηκα πως μάλλον πρόκειται για προβολές από στιγμιότυπα της παιδικής μου ηλικίας. Παιδιάστικα πράγματα μανούλας-πατερούλη, και αγάπης που δεν χόρτασα ενώ την επιζητούσα σαν παιδί... Ναι, σίγουρα θα είχε σχέση με την Χριστιανοσύνη των παιδικών μου χρόνων... Αν και οι γονείς μου ήταν νομιναλιστές Χριστιανοί, είχα ανατραφεί ως

Πρεσβυτεριανός λόγω της κοντινής απόστασης της εκκλησίας από το σπίτι μας. Οι γονείς μου πάντως δεν ήταν από αυτούς τους φανατικούς και επικριτικούς Χριστιανούς.

Τερμάτισα την άσκησή μου και πήγα στην κουζίνα, όπου άρχισα να πλένω τα πιάτα. Έκανα και μερικές δουλειές του σπιτιού και δεν το σκεφτόμουν ιδιαίτερα, με εξαίρεση την συνεχιζόμενη αίσθηση πόνου που δεν έλεγε να ελαττωθεί. Στάθηκε αδύνατο να αποτινάξω την εμπειρία, όσο επίμονα και αν το προσπαθούσα. Συνέχιζα να έχω μέσα μου εκείνον τον τρομερό πόνο που δεν μπορούσα να αγνοήσω, ούτε να εξηγήσω. Δεν το ανέφερα στην σύζυγό μου, όμως, ούτε μπορούσα να σταματήσω να το σκέπτομαι, ούτε να βρω ανακούφιση από το άλγος και τον πόνο.

Περάσαμε μια συνηθισμένη βραδιά, είδαμε λίγη τηλεόραση, κουβεντιάσαμε, και μετά πήγα στο ατελιέ μου να ζωγραφίσω. Είμαι ζωγράφος, και το ατελιέ μου επικοινωνεί με την αγροικία μας, και πολλές φορές κοιμάμαι εκεί όταν ζωγραφίζω μέχρι αργά. Ύστερα από μερικές άκαρπες προσπάθειες πάνω σε ένα καμβά που είχα αρχίσει, πήγα για ύπνο.

Εκείνη τη νύχτα, στις τρεις μετά τα μεσάνυχτα, ξύπνησα από μια «παρουσία» μέσα στο δωμάτιό μου. Ήταν ο Νόστος. Δεν ξέρω πώς αλλιώς να το αποκαλέσω. Ένοιωσα μια «παρουσία νόστου» μέσα στο δωμάτιο. Ανησύχησα, μήπως κάποιος είχε μπει κρυφά μέσα στο σπίτι. Βγήκα από το κρεβάτι και έλεγξα όλα τα δωμάτια του σπιτιού. Δεν υπήρχε κανένας άλλος (εκτός από την σύζυγό μου) μέσα στο σπίτι, και αυτή κοιμόταν βαθειά. Αποφάσισα – μιας και ξαγρύπνησα – να κάνω καμία άσκηση, έτσι πήγα στον βωμό μου στο ατελιέ μου. Έκανα διαλογισμό για περίπου τριάντα-σαράντα πέντε λεπτά και επέστρεψα στο κρεβάτι μου. Το επόμενο πρωί έλεγξα αν όλες οι πόρτες ήταν κλειδωμένες, και κάπως διστακτικά έριξα μια ματιά σε όλο το σπίτι, μήπως και βρω κάτι που να εξηγούσε εκείνη την «παρουσία». Κατοικίδια δεν έχουμε, οπότε, ρώτησα την Νταιάν αν είχε σηκωθεί την νύχτα για κάποιον λόγο. Κοιμόταν συνεχώς.

Με ρώτησε αν συμβαίνει κάτι. Της είπα πως είχα σηκωθεί μέσα στη νύχτα, και πως δεν μπόρεσε να με πάρει ο ύπνος για κάμποση ώρα. Δίστασα να της πω οτιδήποτε περί της αίσθησης μιας «παρουσίας». Δεν ήθελα να την τρομάξω, και ούτε ήθελα να με περάσει για τρελό. Την επόμενη νύχτα πάλι μου «φώναξε» να ξυπνήσω. Δεν μπορώ να σας πω ακριβώς πώς αισθανόμουν, μόνο πως υπήρχε αυτή η «παρουσία» μέσα στο δωμάτιο. Δεν ήταν φώτα, δεν ήταν παραισθήσεις, δεν ήταν θόρυβοι, δεν ήταν φανφάρες, δεν ήταν τίποτε σχιζοφρενικό (απ' όσα μπόρεσα να καταλάβω), όμως ήταν σίγουρα η αίσθηση πως κάποια παρουσία με καλούσε να ξυπνήσω. Μπορώ να το περιγράψω μόνο σαν «παρουσία Νόστου». Πονούσα μέσα μου, και νοσταλγούσα κάτι που δεν μπορούσα να περιγράψω... Ένοιωθα εκατομμύρια μίλια μακριά από την εστία μου.

Οφείλω να επισημάνω πως η ζωή μου ήταν αρκετά ευτυχισμένη. Η σύζυγός μου (ηλικίας εικοσιπέντε) και εγώ είμαστε ερωτευμένοι. Είμαστε και οι δύο ζωγράφοι, και κάναμε καλές δουλειές στον τομέα αυτό. Είχαμε μια μικρή αγροικία σε μια μικρή παραθαλάσσια πόλη της Βορείου Καλιφόρνιας, κοντά στο Σαν Φρανσίσκο που αγαπούσαμε. Είχα ένα υπέροχο πνευματικό δάσκαλο και είχα πάρει όρκους και ήμουν αφοσιωμένος στην Βουδιστική Γραμμή και στο μονοπάτι του. Και ήμουν αρκετά υγιής, για άντρα πενήντα-κάτι ετών και χοντρό. Γενικά, όλα ήταν ΟΚ. Καμία μεγάλη κρίση. Τίποτα που να συσχετιζόταν με την εμπειρία που περνούσα, ή την απίστευτη αίσθηση νόστου που ένοιωθα. Σαν να ήμουν ερωτευμένος, χωρίς να γνωρίζω με ποιόν ή με τι. Σαν να ήμουν έφηβος ερωτευμένος. Δεν μπορούσα να σταματήσω αυτόν τον πόνο, τον νόστο, το μπερδέμα. Όλα ξεκίνησαν, όταν πρωτοείπα «Μου λείπει ο Ιησούς», όμως δεν παραδεχόμουν πως αυτό ήταν πράγματι η πηγή αυτού του πόνου. Πρέπει να ήταν κάτι άλλο. Αλλά δεν ήξερα τι. Είχα προσπαθήσει να το ξεμπερδέψω λογικά, κάνοντας ένα νοερό ευρετήριο πιθανών πηγών, κινήτρων, γεγονότων, που θα μπορούσαν να είχαν γεννήσει αυτόν τον νόστο. Είχα κολλήσει. Κανένα από αυτά που ήταν στην λίστα δεν έμοιαζε να εξηγεί την εμπειρία αυτού του νόστου, πολλώ μάλλον την αίσθηση της παρουσίας κάποιου μέσα στο δωμάτιό μου την νύχτα.

Επί μία εβδομάδα, με καλούσε να ξυπνήσω στις τρεις μετά τα μεσάνυχτα. Άρχισα να τρομάζω λιγάκι. Δεν διέθετα καμία εξήγηση για αυτά που συνέβαιναν, και καμία απολύτως ιδέα για το πώς να το χειριστώ. Παραδέχθηκα πως ήταν κάτι πέραν όλων όσων είχα βιώσει, και ήλπιζα πως θα με βοηθούσε ο δάσκαλός μου να καταλάβω και να αντιμετωπίσω τις εμπειρίες μου. Αν κάποιος θα μπορούσε να ξέρει τι ήταν αυτό που μου συνέβαινε, θα ήταν αυτός. Τελικά, επικοινωνήσα με τον δάσκαλό μου στην Ουαλία και του αφηγήθηκα ολόκληρη την σειρά των εμπειριών μου. Μου έδωσε το όνομα μίας θεότητας του Θιβέτ που μπορούσα να επικαλεσθώ, καθώς και μια προσευχή-mantra που συσχετιζόταν με εκείνο το «Ον της Επαγρύπνησης» (το sangha μας χρησιμοποιεί τον όρο «Ον

της Επαγρύπνησης» εν αντιθέσει με τον παραδοσιακό όρο «θεότητα»). Μου είπε πως αν συνέχιζαν οι εμπειρίες, να κάνω την άσκησή μου και να απαγγείλω την προσευχή-mantra που μου είχε δώσει.

Εκείνο το βράδυ με ξύπνησε πάλι η αίσθηση μιας «παρουσίας». Πήγα στον βωμό μου και άναψα τα κεριά. Εκάθησα σε σιωπηλό διαλογισμό για λίγο, πριν αρχίσω να λέω την προσευχή-mantra και να καλώ την Βουδιστική θεότητα που μου είχαν υποδείξει να χρησιμοποιήσω. Η μεσιτεία του ήταν ισχυρότατη. Επικράτησε μια βαθειά σιγή, και ένοιωσα μια ηρεμία και γαλήνη που διαπερνούσαν –μου φάνηκε– το δωμάτιό μου. Κάλεσα το όνομα της θεότητας όπως μου είχε υποδείξει ο Ρινποτσε (τιμητικός τίτλος για δάσκαλο Vajrayana που στην κυριολεξία σημαίνει Πολύτιμο Πετράδι). Προς μεγάλη μου έκπληξη, άκουσα μια φωνή να λέει «Εγώ δεν είμαι αυτό». Δεν μπορώ να σας πω από πού ερχόταν η φωνή αυτή. Μου φάνηκε σαν την δική μου φωνή, παρ' ότι δεν θυμάμαι να ξεστόμισα εγώ εκείνες τις λέξεις. Δεν μπορώ να σας πω με ακρίβεια αν η φωνή αυτή ήταν εσωτερική ή εξωτερική, πάντως ήταν μια φωνή που είπε καθαρά και χαρακτηριστικά «Εγώ δεν είμαι αυτό».

Ταράχθηκα συθέμελα. Καθόμουν αποσβολωμένος και αμίλητος. Σηκώθηκα και βγήκα έξω από το σπίτι. Πρέπει να ήταν τρεις και μισή τα ξημερώματα, και ένα χλωμό φεγγάρι μόλις που διακρινόταν πάνω από τον ωκεανό. Κάθισα στο κατώφλι του σπιτιού μας και άρχισα να κλαίω. Ο πόνος και ο νόστος μέσα μου δεν είχαν μειωθεί. Μάλλον είχαν φουντώσει περισσότερο. Είχα φτάσει στα όρια της τρέλας. Ήμουν σίγουρος πως κάτι συνέβαινε. Μόνο που δεν ήξερα τι. Έκλαψα με την καρδιά μου. Με λυγμούς. Τελικά, σήκωσα το κεφάλι και ρώτησα, «Ποιος είσαι;»

Μόλις ξεστόμισα εκείνες τις λέξεις, συνέβη κάτι το απίστευτο. Προσπαθήστε να καταλάβετε, πως δεν διαθέτω καμία αίσθηση του πρέποντος σε όσα περιγράφω. Δεν κατέχω καν τον τρόπο να εξηγήσω πώς ή γιατί συνέβη αυτό που συνέβη. Είμαι ο πλέον βλάκας. Δεν έχω καν το δικαίωμα να προσπαθήσω να εξηγήσω τι έγινε, ούτε και να προσπαθήσω να πω ότι εγώ – κατ' οιονδήποτε τρόπο – κατανοώ ή αξίζω αυτό που έγινε. Πάντως, μόλις πρόφερα εκείνες τις λέξεις, γέμισα με ένα απαλό Φως. Ξέρω, είναι δύσκολο να κατανοηθεί, αλλά εγώ πράγματι γέμισα από αυτό το Φως. Δεν ήταν «ορατό» με την συνηθισμένη έννοια. Ήταν μια φωτεινότητα που με γέμιζε. Δεν μπορώ να περιγράψω εκείνο το Φως, ούτε να περιγράψω πώς ένα φως μπορεί να κουβαλάει μια «γνώση», πάντως εγώ ήξερα πως ένα Φως είχε διεισδύσει μέσα μου, και μάλιστα με γνώριζε προσωπικά. Ξέρω πως αυτό ακούγεται απίστευτο, αλλά συνέβη. Το Φως όχι απλώς με γνώριζε εμένα, τον Nilus, τον απίθυμο γερο-παράξενο, που όλα τα είχε θαλασσώσει, αλλά με αγαπούσε κιόλας – με αγαπούσε πραγματικά.

Συγχωρήστε μου το παράτολμο θράσος, αλλά πρόκειται για αυτό ακριβώς που αισθανόμουν. Δεν έχω τον τρόπο να σας εξηγήσω πώς ήμουν σίγουρος γι' αυτό, μόνο ότι ήμουν. Δεν ήξερα πώς να το ονομάσω. Ένοιωθα άβολα, όταν προσπαθούσα να πω «Θεός» ή «Χριστός», όμως ένοιωθα πως ετούτο έπρεπε να είχε σχέση με τον Θεό και τον Χριστό-Λόγο. Μόνο που δεν μπόρεσα να πείσω τον εαυτό μου να το ξεστομίσει. Μου φαινόταν υπερβολικά αδύνατο να το κάνω: ήταν τόσο γεμάτο από όσα είχα απορρίψει στην Χριστιανιστική (την Προτεσταντική Χριστιανιστική των παιδικών μου χρόνων). Μου ήταν αδύνατον να προφέρω αυτές τις λέξεις, παρ' ότι αισθανόμουν πως είχε αποκοπεί μέσα μου ένα κομματάκι του Θεού, και πως αυτό το κομμάτι ήταν Αγάπη. Ένοιωθα την παρουσία της Αγάπης. Ένοιωθα μια Θεία Αγάπη. Ένοιωθα μια Αγάπη που ήρθε σε μένα προσωπικά, λες και είχε φωνάξει το δικό μου όνομα την στιγμή που με διαπερνούσε. Και όμως... λες και ήταν πάντοτε μέσα μου, χωρίς εγώ να το ξέρω. Σαν να διείσδυσε και να ανέβλυσε μέσα μου ταυτόχρονα. Ξέρω πως είναι δύσκολο να το φαντασθεί κανείς, αλλά δεν έχω άλλα λόγια που να μπορώ να επιστρατεύσω για να αποπειραθώ να το εξηγήσω αυτό το πράγμα. Αν υπήρχε κάποιος τρόπος για να σας τα πω όλα αυτά με περισσότερη σαφήνεια, θα το έκανα.

Έπεσα στα γόνατα και μετά τεντώθηκα πρηνής στο έδαφος. Δεν μπορώ να πω πόση ώρα έμεινα έτσι, πάντως κάποια στιγμή αργότερα ανακάθισα, πάνω στα σκαλοπάτια, και πάλι έκλαψα. Δεν έχω τρόπο να εξηγήσω τι ακριβώς ένοιωθα. Ίσως να είναι λάθος να το λέω, αλλά είχα νοιώσει τα λόγια να με εγκαταλείπουν καθώς διείσδυε το Φως, και αισθάνθηκα μια «γνώση» μέσα μου, η οποία φαινόταν να γεννιέται με την Αγάπη. Ήξερα πως ο Θεός με αγαπούσε, και όμως, δεν μπορούσα να πω την λέξη «Θεός». Ήξερα πως με καλούσε ο Χριστός, όμως δεν μπορούσα να πω την λέξη «Χριστός».

Μέσα από τον Βουδισμό μου, είχα φτάσει σε κάποιες συνειδητοποιήσεις, κάποιες μικρές αναλαμπές κατανόησης της «Μεγάλης Εικόνας», δια του δασκάλου μου και των πρακτικών μου, αλλά τίποτε δεν θύμιζε ετούτο εδώ. Έλαμπα μέσα μου, από Αγάπη και μια «γνώση» για το Φως. Δεν

ήταν μια πραγματική λάμψη – ορατή ή απτή – πάντως ένοιωθα πως έλαμπα μέσα μου. Δεν μπορούσα να διακρίνω αν ο Θεός λαχταρούσε για μένα ή εγώ για τον Θεό. Ήταν σχεδόν σαν να συναντηθήκαμε από κοινού μέσα σ' αυτή την Λαχτάρα. Για πρώτη φορά, ο Νόστος - η Λαχτάρα - έμοιαζε να είναι η εμπειρία της παρουσίας του Θεού και η σχέση μου μαζί Του. Στον Βουδισμό συχνά μιλούσαμε για την εύρεση της παρουσίας της αντίληψής μας μέσα σε ένα περιστατικό ζωής. Στο tantra της γιόγκα, όσα βιώνουμε μας προσφέρουν την δυνατότητα να βιώσουμε τον φωτισμό εκείνη την στιγμή. Οι πρακτικές μας συχνά βασίζονταν στην εύρεση της παρουσίας μιας αντίληψης μέσα στο συναίσθημα ή τις συνθήκες ζωής που βιώναμε. Φαίνεται πως εγώ εντόπισα την παρουσία της αντίληψής μου, την στιγμή της λαχτάρας για (και από) τον Θεό, ως Φως και Αγάπη.

Για πρώτη φορά στη ζωή μου, υπήρχε μια Θεία Αγάπη, μια Αγάπη που γνώριζε το όνομά μου. Δεν ξέρω πόση ώρα καθόμουν στα σκαλοπάτια. Ο ουρανός φάνηκε να ξημερώνει, αλλά δεν θυμάμαι πότε μπήκα στο σπίτι. Σίγουρα αποκοιμήθηκα κάποια στιγμή, αλλά δεν θυμάμαι ακριβώς πότε έγινε αυτό, παρ' ότι -όταν ξύπνησα- διαπίστωσα πως ακόμα φορούσα τα ρούχα μου.

Το επόμενο πρωί όταν διηγήθηκα στην σύζυγό μου τα όσα συνέβησαν, της είπα πως «Ένα Φως Που Δεν Είναι Φως και Που Γνωρίζει Το Όνομά Μου» είχε διεισδύσει μέσα μου. Δεν ήξερα πώς αλλιώς να το αποκαλέσω. Περιέγραψα την εμπειρία, αλλά και πάλι δεν κατόρθωσα να προφέρω την λέξη «Θεός», ούτε να χρησιμοποιήσω το όνομα «Χριστός».

Το ονόμασα «Ένα Φως Που Δεν Είναι Φως και Που Γνωρίζει Το Όνομά Μου»

Φυσικά, η σύζυγός μου – σαν τυπική Καλιφορνέζα – με ρώτησε αν ήμουν «φτιαγμένος». Γελάσαμε και οι δυο. Είχε περάσει πολύς καιρός από τότε που αυτό ανήκε στις επιλογές μας (το κάπνισμα οιοδήποτε είδους ήταν απαγορευμένο στο sangha μας), όμως μου έδωσε την προσοχή της και εγώ της έδωσα όλες τις λεπτομέρειες. Ήξερα ήδη, σε εκείνη την φάση, πως όλα είχαν αλλάξει. Κατά κάποιον τρόπο, η Αγάπη είχε μπει στην εικόνα, και η ζωή όπως την ήξερα γκρεμιζόταν γύρω μου. Ο δάσκαλός μου ήταν αθεϊστής, και ο Βουδισμός που είχα διδαχθεί δεν πρότεινε επ' ουδενί την ιδέα ενός Θεού-Δημιουργού, ούτε μιας θεότητας που να είναι πηγή Αγάπης. Μιλούσαμε για συμπόνοια και σοφία, καλοσύνη και αντίληψη, αλλά σπανίως αναφερόταν η λέξη Αγάπη, και σίγουρα όχι σε συνάφεια με Θεϊκή Αγάπη. Η σύζυγός μου είχε τρομοκρατηθεί. Το καταλάβαινα. Όσο και να το καλαμπουρίζαμε το θέμα, το αντιλαμβανόταν πως όλα είναι «στον αέρα». Δεν γνώριζε πού θα με οδηγούσε αυτό. Είχαν σταθεροποιηθεί αρκετά, όλα τα πράγματα της ζωής μας. Εκείνο το βράδυ, όλα ταρακουνήθηκαν ως τον πυρήνα τους, και η σύζυγός μου το διαισθάνθηκε.

Όταν Το Φως Που Δεν Είναι Φως και Που Γνωρίζει Το Όνομά Μου με διαπότισε με τον εαυτό του, γνώρισα πράγματα που δεν μπορούσα να εξηγήσω. Βίωσα μια προσωπική Αγάπη από μια Πηγή που ήταν πέρα από κάθε τι που είχα βιώσει μέχρι τότε. Ήταν υπέροχη και ταυτόχρονα τρομερή. Γιατί όμως δεν μπορούσα να χρησιμοποιήσω τη λέξη Θεός ή Χριστός; Τι ήταν αυτό που με κρατούσε; Η σκέψη πως θα μπορούσε να ήταν οιοσδήποτε εκ των δύο, μου έφερνε ισχυρό ρίγος, και όμως, για πρώτη φορά, φαινόταν πως ήταν δυνατόν. Ήταν δυνατόν, να είναι του Θεού η Αγάπη αυτή. Ήταν δυνατόν, αυτή να ήταν μια εμπειρία του Χριστού. Κατά κάποιον τρόπο, μπορεί να φταίω και εγώ ο ίδιος που το έβλεπα σαν κάτι 'ρετρό', αν το ομολογούσα. Δεν ήταν да επιθυμία μου να γίνω Χριστιανός. Εγώ κριτικάριζα τους Χριστιανούς ως υποκριτές και βλάκες, χρόνια τώρα. Σαν Βουδιστής, ήμουν κατά τι πιο συγκρατημένος και ευγενικός σ' αυτά, αλλά πάντως δεν είχα κανένα σκοπό να γίνω Χριστιανός, ούτε είχα καμία επιθυμία να εξερευνήσω αυτό το μονοπάτι. Ποτέ δεν κατάφερα να απαλλαγώ από την ιδέα ύπαρξης ενός Θεού, παρ' ότι ο Ρινποτσε μου έλεγε πως θα έπρεπε να καταπιαστώ με την ιδέα του Θεού, συσχετίζοντάς την όμως με την μομφή. Μεμφόμουν τον Θεό για πολλά πράγματα στη ζωή μου. Μου έλεγε ο Ρινποτσε πως, για να ωριμάσω πνευματικά, θα έπρεπε να εγκαταλείψω την θεωρία της μομφής. Είχε δίκιο.

Ένας κόσμος ανοιγόταν, και ένας άλλος αποσυρόταν. Οι όρκοι που είχα πάρει γενόμενος ένας Ngakpa, ήταν δια βίου όρκοι. Η υποχρέωση που είχα αναλάβει εθεωρείτο «υποχρέωση πολλαπλών ζωών» στον δάσκαλό μου και στην γραμμή μου. Και να που τώρα βρέθηκα αντιμέτωπος με το γεγονός πως υπάρχει ένας Δημιουργός της Αγάπης, μια Πηγή Αγάπης και ένα Πνεύμα Αγάπης, που δεν μπορούσε ο Βουδισμός μου να εξηγήσει, και το οποίο γεγονός -λόγω της εμπειρίας που βίωσα- δεν μπορούσα να αρνηθώ. Πάλευα μέσα μου, για το τι έπρεπε να κάνω. Δεν είχα κανένα πλαίσιο που θα μπορούσε να με βοηθήσει να ξεμπερδέψω αυτή την εμπειρία. Ο αθεϊσμός του δασκάλου μου έμοιαζε να αποκλείει την δυνατότητα να μου δείξει κατανόηση για την πραγματικότητα που μόλις ζωντάνεψε μέσα στη ζωή μου. Είχα υποστεί μια εμπειρία η οποία

μάλλον γύρισε τα μέσα έξω στον Βουδισμό μου. Η δομή της πρακτικής μας, και η καθοδήγηση του δασκάλου μου, φάνταζαν περιορισμένα, και –οφείλω να ομολογήσω– ατελή. Ήμουν σίγουρος πως ο δάσκαλός μου έκανε λάθος για τον Θεό. Τι να έκανα όμως;

Ο Παντελεήμων-David Walker είναι ο βελονιστής μου, και μέλος της Ορθόδοξου Εκκλησίας στην Αμερική (σ.μ: Orthodox Church in America -OCA- πρόκειται για κανονική αυτόνομη Εκκλησία που υπάγεται στο Πατριαρχείο της Ρωσίας). Συζητούσαμε επί μήνες περί Βουδισμού και Χριστιανισμής, όσο καιρό μου έκανε θεραπεία. Την επόμενη εβδομάδα, είχα ραντεβού μαζί του. Αφού χαιρετηθήκαμε, μου είπε: 'έχω ένα βιβλίο για σένα, που πιστεύω θα απολαύσεις.' Ήταν το: "Χριστός: το Αιώνιο Τάο", του Ιερομονάχου Δαμασκηνού. (σ.μ. Βιβλίο βασισμένο στις σημειώσεις του π. Σεραφεΐμ Ρόουζ). Εκείνο το βράδυ, βυθίστηκα στο βιβλίο αυτό. Δεν έχω ιδέα πότε πήγαινα για ύπνο, αλλά το διάβαζα μέρες ολόκληρες, και μου έδωσε μια βάση για το ξεμπερδεμα της εμπειρίας που βίωνα, σε σχέση με Το Φως Που Δεν Είναι Φως και Που Γνωρίζει Το Όνομά Μου.

Γνώριζα πως υπήρχε μια Πηγή Αγάπης και μια Ενέργεια Αγάπης, όμως δίσταζα να το αποκαλέσω «Άγιο Πνεύμα». Είχα αφήσει πολύ πίσω μου την Χριστιανοσύνη των παιδικών μου χρόνων. Οι λέξεις αυτές συνέχιζαν να σκαλώνουν στο λαρύγγι μου.

Ο David μου πρότεινε να προσπαθήσω να πάω σε μια Ορθόδοξη εκκλησία και ανέφερε ένα Ορθόδοξο Χριστιανικό Ναό της Αμερικής το Σαν Φρανσίσκο. Όμως, αυτό φάνταζε πολύ αλλόκοτο, και πολύ μεγάλη δέσμευση προς μια θρησκεία που είχα προ πολλού παρατήσει. Επιζητούσα κάτι που δεν στηριζόταν σε κάποιο ιδρυματικό πλαίσιο. Το τελευταίο πράγμα που επιθυμούσα, ήταν να μπλέξω με μια εκκλησία. Στο κάτω-κάτω, ήμουν Βουδιστής. Γιατί παρασυρόμουν προς μια άλλη θρησκεία, και ειδικά τον Χριστιανισμό; Είχα δεσμευθεί στον δάσκαλό μου και στην γραμμή μου. Δεν θα έπρεπε να εξερευνώ σε τέτοιο προχωρημένο στάδιο μια οποιαδήποτε άλλη μορφή λατρείας. Έλα όμως, που ο Βουδισμός μου δεν άγγιζε ούτε αναγνώριζε τις εμπειρίες που μόλις βίωσα, σε σχέση με το Θείο. Γνώριζα -με την ίδια βεβαιότητα που γνώριζα οτιδήποτε άλλο- πως η εμπειρία που βίωσα του Φωτός Που Δεν Είναι Φως και Που Γνωρίζει Το Όνομά Μου ήταν πραγματική και αληθινή. Ο δάσκαλός μου έλεγε πως δεν υπάρχει Θεός, και εγώ βίωσα την Θεία Αγάπη προσωπικά.

Αντιστεκόμουν στην ιδέα της εκκλησίας, όμως, η Ορθοδοξία διέθετε μια αρχαία παράδοση προσήλωσης, και μια μέθοδο για την εμβάθυνση και την διαπλάτυνση της προσωπικής αίσθησης της μεταμορφώσεως του εαυτού σε σχέση με το Θείο. Το βιβλίο του πατρός Δαμασκηνού με έκανε δεκτικό, τουλάχιστον στην δυνατότητα της εξερεύνησης (χωρίς δέσμευση) μιας Χριστιανικής παράδοσης που ήταν πολύ πέρα από οποιαδήποτε Χριστιανική παράδοση που είχα ακούσει ποτέ. Τηλεφώνησα στον Καθεδρικό Ναό Αγίας Τριάδος (ένας Ορθόδοξος Χριστιανικός Ναός της Αμερικής στο Σαν Φρανσίσκο.) Το τηλέφωνο το σήκωσε ένας άνδρας, και τον ρώτησα αν οι ακολουθίες τελούνται στα Αγγλικά. Μου απάντησε με μια βαρεία, Ρωσική προφορά: «σε σπαστά μόνο». Έσκασα στα γέλια. Με καταγοήτεψε το ανέκφραστο στυλ του χιούμορ του. Σημείωσα τις ώρες των Λειτουργιών και τον ευχαρίστησα.

Κυριακή, επτά Φεβρουαρίου. Ξύπνησα, ντύθηκα, και είπα στη γυναίκα μου πως θα πήγαινα να βρω μια εκκλησία. Σοκαρίστηκε.

«Τι είπες;» μου φώναξε.

«Ξέρω. Ξέρω. Μη ρωτάς. Θα επιστρέψω σε λίγο.»

Έβρεχε καταρρακτωδώς, και οι δρόμοι ήταν σχετικά άδειοι. Οδήγησα μέχρι την πόλη του Σαν Φρανσίσκο και μου ήρθε στο νου μια αχνή εικόνα μιας Ρωσικής εκκλησίας με γαλάζιους τρούλους στην άλλη άκρη της πόλης. Στο ευρετήριο, ο Καθεδρικός Ναός είχε διεύθυνση την οδό Γκρην, και είχα την εντύπωση πως πήγαινα στην σωστή κατεύθυνση. Κάποια στιγμή, εντόπισα τον τρούλο και τον σταυρό... Ποτέ δεν βρίσκεις χώρο για στάθμευση στην συνοικία εκείνη, έτσι, καθώς πλησίαζα, είπα μέσα μου: «αν καταφέρω να σταθμεύσω, θα σταματήσω. Αν όχι, θα πάω στα χάμπουργκερ.» Την στιγμή που το είπα, κάποιος έβαζε όπισθεν και έφευγε από ένα χώρο απέναντι από την εκκλησία... «Εντάξει, εντάξει. θα πάω».

Μπήκα μέσα στην εκκλησία την 7η Φεβρουαρίου 1999. Δεν το ήξερα εκείνη την ημέρα, αλλά ήταν η Κυριακή του Ασώτου.

Στο Tantra γιόγκα, όλα τα αισθητήρια πεδία χρησιμοποιούνται στην πρακτική μας. Δεν απαρνούμεθα τις αισθήσεις, μονάχα τις χρησιμοποιούμε για να «ανοίξουμε» και να χαλαρώσουμε για να μπούμε στην φυσική κατάσταση του φωτισμού μας. Μπαίνοντας μέσα στον ναό, ένοιωσα μια απλόχερη διάχυση φωτός και ευωδίας. Με υποδέχθηκαν στην είσοδο και με καλωσόρισαν. Όταν

ρωτήθηκα «αν είμαι Ορθοδοξία», αποκρίθηκα άμεσα (και μάλλον άγαρμπα) πως δεν είμαι Χριστιανός – είμαι Βουδιστής. Έμεινα όρθιος, στις τελευταίες σειρές, και παρακολουθούσα. Καθώς άρχισε η Λειτουργία, η μουσική και οι ψαλμοί και οι αναγνώσεις έμοιαζαν να γεμίζουν τον χώρο όσο το φως και οι ευωδίες. Ολόκληρη η λειτουργία έμοιαζε να ξεδιπλώνεται σε ένα είδος πολύπλοκης τελετουργίας των αισθήσεων. Ήταν υπέροχο, και με τρόμαζε μέχρι θανάτου... Υπήρχε κάτι, που φάνταζε σωστό... Μακάρι να μην ήταν τόσο Χριστιανικό...

...Μετά την λειτουργία, με προσκάλεσαν να φάω μεσημεριανό μαζί με τους άλλους συμπολίτες. Πήγα. Η κουβέντα ήταν καλή, και μάλιστα έδειξαν ενδιαφέρον για τον Βουδισμό μου. Έφυγα, με την αίσθηση πως είχα ανακαλύψει ένα νέο είδος Χριστιανισμού. Σίγουρα όχι τον Χριστιανισμό των παιδικών μου χρόνων. Ξαναπήγα την επόμενη Κυριακή.

Άρχισα να παρακολουθώ τα λόγια της Λειτουργίας. Πολύ σύντομα, άρχισα να πηγαίνω σε μερικές βραδινές ακολουθίες, και έμεινα κατάπληκτος με όσα απαγγέλλονταν. Δεν είχα ξανακούσει για θεολογία που τραγουδιόταν και ψαλόταν μαζί με τα αναγνώσματα. Άρχισα να αντιλαμβάνομαι όλο και περισσότερο πως υπήρχε ένας Χριστιανισμός μέσα στην Ορθοδοξία που ήταν πιο απέραντος και πιο βαθύς απ' ότι γνώριζα. Επίσης άρχισα να ακούω αναφορές για το Φως, το Φως που έμοιαζε να έχει πολλά κοινά με την εμπειρία μου του Φωτός Που Δεν Είναι Φως και Που Γνωρίζει Το Όνομά Μου. Υπήρχε μέχρι και μια θεολογία που αναγνώριζε το Φως, και που χρησιμοποιούσε αυτό το Φως ως περιγραφή για το πώς ο Θεός, Λόγος και το Άγιο Πνεύμα καλεί και αγαπά... Άρχισα να αισθάνομαι πιο άνετα με τις λέξεις Θεός και Χριστός.

Βέβαια, η σύζυγός μου και οι φίλοι μου ένοιωθαν πάρα πολύ άβολα ακούγοντάς με, όταν άρχισα να χρησιμοποιώ εκείνες τις απεχθείς λέξεις. Οι περισσότεροι γνωστοί μου βουβάθηκαν, όταν άκουσαν πως πήγαινα σε Χριστιανική εκκλησία, πολλώ μάλλον σε Ορθόδοξη Χριστιανική εκκλησία. Συνέχιζα να πηγαίνω στην Βουδιστική ομάδα μου, και ήξερα πως, όταν ο δάσκαλός μου θα ερχόταν τον Μάρτιο, έπρεπε να μιλήσουμε. Ένοιωθα σαν να κινούμαι κλεφτά, πηγαίνοντας σε Χριστιανική εκκλησία. Δεν το επιθυμούσα αυτό. Όμως έπρεπε να ξεδιαλύνω τις εμπειρίες μου, και αισθανόμουν πως η εκκλησία πρόσφερε κάποια δυνατότητα για τις απαντήσεις που ούτε ο δάσκαλός μου, ούτε η Βουδιστική γραμμή μου κατάφερναν να μου δώσουν...

Το βιβλίο του πατρός Δαμασκηνού είχε γίνει ο καταλύτης για αυτή την εξερεύνηση, και το ξεδίπλωμα της εκκλησίας μέσα στη ζωή μου έμοιαζε να είναι μια σχεδόν φυσιολογική πρόοδος από το αρχικό εκείνο διάβασμα του βιβλίου. Όσο περισσότερο πήγαινα στις θείες Λειτουργίες, τόσο περισσότερο ένοιωθα πως εδώ ήταν το μέρος που θα ένοιωθα άνετα ως Χριστιανός. Πρέπει να καταλάβετε όμως, πως ποτέ δεν έκανα χρήση αυτής της λέξης. Ακόμα αντιστεκόμουν. Ακόμα δίσταζα. Τριγυρνούσα σαν κλέφτης, στις παρυφές της Χριστιανοσύνης, τόσο μέσα στις σκιές των κεριών όσο και στο φως. Κρατιόμουν με το ζόρι να μην κάνω μετάνοιες ή να σταυροκοπηθώ... Σκέφτηκα πως το παράκανα... Ήμουν ακόμα Βουδιστής, απλώς επισκεπτόμουν τον Χριστιανισμό. Αυτή η ιδέα μου επέτρεπε να συνεχίζω τον εκκλησιασμό, χωρίς καμία δέσμευση... Ένα βράδυ, η Μάτουςκα Βαρβάρα με πλησίασε και με ρώτησε αν ήθελα να μάθω πώς να κάνω τον σταυρό μου. Όταν απάντησα «ναι», ξάφνιασα τον εαυτό μου.

Ξέρω πως ακούγεται παράδοξο, αλλά το σταυροκόπημα άλλαξε το πώς έβλεπα τον εαυτό μου, και πώς ξεκίνησα να λατρεύω έμπρακτα. Ήταν το πρώτο σημείο που έκανα δημοσίως, σε ένδειξη πως εμπιστευόμουν τον Χριστιανισμό, και πως άρχισα να βλέπω τον εαυτό μου εντός του Χριστιανικού πλαισίου. Είναι δύσκολο να εξηγηθεί. Είναι μια τόσο απλή πράξη, αλλά, κατά πολλούς τρόπους έγινε η πρώτη μου πράξη Χριστιανικής αποδοχής. Έγινε το πρώτο σημείο «ένδυσης εν Χριστώ». Είχα ανατραφεί να μισώ τον Παπισμό. Ο πατέρας μου είχε ανατραφεί Γερμανός Λουθηριανός και μισούσε την Καθολική εκκλησία. Ακόμα το κουβαλούσα αυτό μέσα μου. Παρά ταύτα, εγώ έκανα τον σταυρό μου εκείνο το βράδυ και τα επόμενα, καθώς άρχισα να πηγαίνω σε όλο και περισσότερες λειτουργίες και να προσβλέπω στην Ορθοδοξία για απαντήσεις και ένα νέο τρόπο αφοσίωσης.

Στον Βουδισμό της Vajrayana, βλέπεις τον δάσκαλό σου σαν ένα φωτισμένο ον, το οποίο αντιπροσωπεύει πλήρως το μονοπάτι σου προς εκείνο τον στόχο. Βάζουμε εδαφιαία μετάνοια στον δάσκαλό μας, σε ένδειξη απόλυτου σεβασμού και σε ένδειξη της εξάρτησής μας από αυτόν για την πνευματική μας πρόοδο και ολοκλήρωση. Εγώ έβαζα μετάνοιες στον δάσκαλό μου χωρίς κανένα ενδοιασμό (το μόνο εμπόδιο ήταν τα κιλά μου και τα γόνατά μου). Στην Ορθόδοξη εκκλησία βάζουμε μετάνοιες ενώπιον του Θεού, ενώπιον του Χριστού, ενώπιον του Αγίου Πνεύματος. Βάζουμε και μετάνοιες ενώπιον των εικόνων των αγίων, σε ένδειξη αφοσίωσης και σεβασμού. Εγώ

ακόμα αρνιόμουν να κάνω μετάνοιες. Κάτι υπήρχε, μέσα σ' αυτή την εμμονή μου, που δεν ήταν λογικό. Έβλεπα, πόσο αλλόκοτο ήταν να βάζω μετάνοιες σε ένα δάσκαλο και να επιμένω να μην το κάνω ενώπιον Θεού. Μου φαινόταν κάπως πιο εύκολο να εμπιστευτώ έναν άνθρωπο παρά το Θείο. Έκανα τον σταυρό μου, αλλά δεν έκανα μετάνοιες. Εδώ με τράβηξαν κυριολεκτικά από το κρεβάτι, με κάλεσαν με τέτοιο τρόπο που μέχρι εγώ τον άκουσα, και βίωσα μια τέτοια απίστευτη εμπειρία Φωτός και Αγάπης με τρόπο τόσο προσωπικό, και όμως, η υπερηφάνεια μου και η ισχυρογνωμοσύνη μου συνέχιζαν να αντιστέκονται σε μια πιο πλούσια και πληρέστερη εκδήλωση αφοσίωσης... Δεν λύγιζα... Δεν θα «έκλινα τον αυχένα» στον Θεό... Κάτι συνέχιζε να αντιστέκεται δυναμικά στο κάλεσμα του Χριστού και της Ορθόδοξης εκκλησίας... Κι ας ήξερα πως δεν μπορούσα να γυρίσω πίσω ξανά.

Η Μεγάλη Σαρακοστή είναι περίοδος έντονης πνευματικής αξιολόγησης. Ολόκληρη η εκκλησία αρχίζει ένα συλλογικό ταξίδι προς την Ιερουσαλήμ, μαζί με τον Χριστό. Ολόκληρο το 40ήμερο μεταμορφώνεται σε ένα κοσμικό δράμα, που αιωρείται μέσα σε ένα χρόνο που σπανίως είχα βιώσει στον Βουδισμό. Ο χρόνος έμοιαζε να σμικρύνεται σχεδόν αναλογικά με το πόσο μεγάλωναν οι ακολουθίες. Κατά περίεργο τρόπο, ο χρόνος χρησιμοποιόταν για να εξαφανίσει τον χρόνο.

Είχα παρευρεθεί σε μακροσκελείς τελετές και στον Βουδισμό. Περιστασιακά, είχα νοιώσει πως είχαν προχωρήσει πιο γρήγορα από το αναμενόμενο. Ποτέ όμως δεν είχα βιώσει τον χρόνο με την έννοια του «αιωνίου». Και πάλι, ξέρω πόσο δύσκολο είναι να κατανοηθεί αυτό, όμως, η παρατεινόμενη διάρκεια των ακολουθιών και των Λειτουργιών έμοιαζε να καταρρέει, μέσα σε μια αιωνιότητα άχρονη που δεν είχα ποτέ αισθανθεί τόσο έντονα... Η κάθε λέξη του ύμνου ή της ακολουθίας έμοιαζε να απευθύνεται σε μένα... Κάθε εδάφιο που αναφερόταν στους χαμένους και μπερδεμένους και ταλαιπωρημένους από τις περιστάσεις της ζωής, διαβαζόταν για μένα... Είχα ανακαλυφθεί από την Αγάπη, αλλά συνέχιζα να είμαι χαμένος... Έφευγα κάθε βράδυ, νοιώθοντας πως όλα όσα είχαν ψαλλεί ή διαβασθεί, ήταν ακριβώς αυτά που θα έλεγα εγώ, αν θα μπορούσα ποτέ να εκφωνήσω κάτι τόσο ωραίο και αληθινό. Άφησα την χορωδία να ψάλλει τις δικές μου δοξολογίες, και τον αναγνώστη να απαγγείλει την δική μου αγάπη. Καθώς η Σαρακοστή βάθαινε και γινόταν ακόμα πιο απέραντη και πλατύτερη (και ομολογουμένως πιο πένθιμη), άρχισα να βιώνω τον χρόνο μέσα στην εκκλησία όπως κανένα άλλο χρόνο.

Παρ' ότι ξόδευα ώρες σε διαλογισμό και εβδομάδες σε μοναχική απομόνωση, ποτέ δεν είχε γίνει ο χρόνος τόσο στάσιμος. Οι ακολουθίες της Μεγάλης Σαρακοστής άρχισαν να με αλλάζουν. Ένα βράδυ, κατά την διάρκεια του Κανόνα της Εβδόμης Ώρας (νομίζω...), τα γόνατά μου λύγισαν... Κατάλαβα τον εαυτό μου να γονατίζει ενώπιον του Θεού και ένοιωσα φοβερά άσχημα που συγκρατιόμουν τόσο καιρό... Ένοιωσα τόσο κορόιδο και υπερόπτης βλάκας... Τα πάντα μέσα μου μού είχαν πει για την Μεγάλη Αγαθή Καρδιά του Χριστού, και εγώ είχα αρνηθεί την αγκαλιά Του... Όταν το μέτωπό μου άγγιξε το πάτωμα, τότε ο Θεός άγγιξε την καρδιά μου... Με έπιασαν λυγμοί... Όταν ο πατήρ Βίκτωρ πλησίασε να θυμιατίσει την εικόνα, ήξερα πως είχε αντιληφθεί το κλάμα μου... Δεν μπορούσα να σταματήσω... Ντράπηκα τόσο πολύ... Ένοιωσα τόσο εκτεθειμένος... Τριγύρω μου ήταν ο κόσμος που συναναστρεφόμουν σε τακτική βάση, όλες τις τελευταίες εβδομάδες. Με είχαν δει αυθάδη, μέσα στον Βουδισμό μου, και φαίνονταν να κρατούν απόσταση από μένα. Με είχαν δει να κάνω πίσω. Με είχαν δει να κάνω τον σταυρό μου και να συνεχίζω να κάνω πίσω. Τώρα έβλεπαν τα γόνατά μου να λυγίζουν, και το μέτωπό μου να αγγίζει το ξύλινο πάτωμα, και εμένα να κλαίω, καθώς ο Θεός μου ράγιζε την καρδιά...

Μου ράγισε την καρδιά εκεί, επί τόπου... Μπορώ να σας υποδείξω και το ακριβές σημείο... Με είχε καλέσει μέσα στη νύχτα. Είχε διεισδύσει μέσα μου σαν Φως. Τώρα, μου ράγισε την καρδιά... Δεν μπορώ να το εξηγήσω πιο καθαρά. Ο Θεός συνέτριψε την καρδιά μου, και την υπεροψία μου, και την μοναχικότητά μου, και είχε κάνει την μοναξιά κάτι το αδύνατο. Με κρατούσε μετέωρο μέσα στον χρόνο και στην Αγάπη, παρ' ότι δεν μου άξιζε ούτε μια κεραία από αυτήν.

Τώρα ήμουν διαλυμένος από την Αγάπη. Ήμουν ζητιάνος. Είμαι ζητιάνος.

Οι εσπερινοί έγιναν πιο συχνοί και με περισσότερη ένταση. Η σύζυγός μου θύμωνε, που έλειπα τόσο πολύ, και είχαμε συχνές διαφωνίες. Δεν μου προσφερόταν πολλή προσωπική υποστήριξη για την συνέχιση αυτής της κίνησης προς την Χριστιανική Οδό. Οι φίλοι μου νόμιζαν πως τρελάθηκα. Οι Βουδιστές-μέλη του sangha δεν γνώριζαν καν για τον παράλληλο εκκλησιασμό μου. Όσο περισσότερο ένοιωθα την έλξη προς την εκκλησία, τόσο μεγαλύτερες ήταν οι δυνάμεις

που με τραβούσαν προς τα πίσω. Οι αντιφάσεις, και η δική μου υποκρισία της συμμετοχής σε Χριστιανική εκκλησία ως Βουδιστής, έγιναν προφανείς ακόμα και σε μένα.

Εκείνο ακριβώς το βράδυ κατάλαβα πως δεν υπήρχε γυρισμός. Ήμουν ερωτευμένος, και έπρεπε να πλησιάσω όσο πιο κοντά μπορούσα σε εκείνη την Πηγή της Αγάπης. Νομίζω πως για ένα διάστημα ήμουν λιγάκι τρελός. Η λαχτάρα δεν έφευγε. Έμοιαζε να διογκώνεται με την πάροδο της Μεγάλης Σαρακοστής. Έκλαιγα, με την παραμικρή αφορμή... Περπατούσα στον δρόμο και έβλεπα ένα ζευγάρι γερόντων να κρατιόνται χέρι-χέρι, και τα μάτια μου αμέσως βούρκωναν... Στις ακολουθίες και στην Λειτουργία χανόμουν... Στο άκουσμα της καμπάνας όταν άρχιζε να απαγγέλλεται το Πιστεύω, γυρνούσα αλλού το κεφάλι, δακρυσμένος... Λες και δεν ήταν αρκετό, που έσταζε η μύτη μου... Προσπάθησα να εξηγήσω στην γυναίκα μου πώς, ενώ μπορώ να προσκομίσω χιλιάδες εκδόσεις σπουδαίων βιβλίων για να υποστηρίξω κάθε πρόταση του Πιστεύω, θα κατέρρεαν όλα, μπροστά σε μια χούφτα δακρύων... Καθιέρωσα να κάθομαι σε μια γωνιά του ναού, επειδή ένοιωθα τόσο ντροπιασμένος. Μου έλειπε η μπροστινή σειρά, όπου άκουγα την χορωδία πιο καθαρά, αλλά προτίμησα την γωνία μου, και ένοιωθα σαν ζητιάνος που ζεσταίνει τα χέρια του σε υπαίθρια φωτιά φτωχών αστέγων.

Έγραψα στον πατέρα Δαμασκηνό ο οποίος βρισκόταν στην Αλάσκα, και στον εφημέριο του Καθεδρικού Ναού της Αγίας Τριάδος, τον πατέρα Βίκτωρα Σοκολωβ, να τους ενημερώσω για όσα μου συνέβαιναν, και για την αυξανόμενη ανάγκη μου να εξετάσω την δυνατότητα για περαιτέρω εξερεύνηση της Ορθοδοξίας, με πιο σοβαρό τρόπο. Ο πατήρ Δαμασκηνός ανταποκρίθηκε με μια θαυμάσια επιστολή και ενθάρρυνση. Η καλοσύνη του με άγγιξε βαθύτατα. Ζήτησα να συναντηθώ με τον πατέρα Βίκτορα.

Ήξερα πως ο δάσκαλός μου θα επέστρεφε σύντομα, έτσι, του τηλεφώνησα και ζήτησα να προγραμματίσει λίγο χρόνο, για να τα πούμε οι δυο μας. Είχα παραβιάσει τους όρκους μου σ' αυτόν, όχι επειδή είχα αρχίσει να ενστερνίζομαι τον Χριστιανισμό, αλλά επειδή δεν τον εμπιστευόμουν αρκετά, για να κατανοήσει την εμπειρία μου με το Φως Που Δεν Είναι Φως και Που Γνωρίζει Το Ονομά Μου.

Ένοιωθα πως, εφ' όσον τηρούσε θέση αθεϊστική, δεν θα κατανοούσε εκ των προτέρων την ουσία της εμπειρίας του Φωτός. Εκεί ακριβώς είχα πατήσει τους όρκους μου. Είχα παραβιάσει την εμπιστοσύνη δασκάλου-μαθητού όταν δεν του ζήτησα τότε να με απαλλάξει από τους όρκους μου. Και ήταν ακριβώς πάνω σε εκείνη την παραβίαση, που μπόρεσα να ανοιχτώ στην πλήρη εκδήλωση του Αγίου Πνεύματος. Είχα δεσμεύσει ένα μέρος του εαυτού μου να μην ανοιχτεί, λόγω των όρκων που είχα πάρει. Εκείνοι οι Βουδιστικοί όρκοι ήταν κάποτε το επίκεντρο της ταυτότητάς μου και της ζωής μου. Προσπάθησα να πάρω τους όρκους αυτούς στα σοβαρά. Αγαπούσα τον Ρινποτσε. Ακόμα τον αγαπώ. Ένοιωθα μια απίστευτη ευθύνη να συνεχίσω μυστικά εκείνον τον συνειρμό και την μέθοδο που βοηθούσε τους ανθρώπους να αναγνωρίσουν τα πρότυπα που τους αναχαιτίζουν όταν πρέπει να χαλαρώσουν και να εισδύσουν στην φυσική αγαθότητα του είναι και του μη-είναι. Είχα δεσμευθεί σ' αυτό, και ελπίζω να έχει μείνει μέσα μου ένα κομμάτι εκείνης της δέσμευσης προς το αγαθό και της απελευθέρωσης.

Συναντήθηκε με τον Ρινποτσε και αρχίσαμε να συζητάμε. Ρώτησα αν μπορούσαμε να μεταφερθούμε από το καθιστικό του στο ιδιωτικό γραφείο του, για να έχουμε περισσότερη απομόνωση. Ξέρω πως είχε αντιληφθεί την αμηχανία μου. Του είπα τι είχε συμβεί. Προσπάθησα να του εξηγήσω πλήρως την εμπειρία με το Φως Που Δεν Είναι Φως και Που Γνωρίζει Το Ονομά Μου. Νομίζω πως «είδε» μέσα μου την πραγματικότητα αυτής της εμπειρίας. Μπορεί να καθρεφτιζόταν στα δάκρυά μου. Για άλλη μια φορά, χανόμουν μέσα σε εκείνα τα δάκρυα χαράς και τρόμου. Φοβήθηκα πως είχα κόψει το νήμα που με έτρεφε πνευματικά. Ζητούσα να με βγάλει από την γραμμή ενέργειας που διαπερνά τον κόσμο σαν ποτάμι. Με είχαν βγάλει από την φλέβα εκείνη. Ήμουν πια «εκείνος ο πρώην Βουδιστής». Μου είχαν αρπάξει όλους τους θεούς μου, τις εικόνες της συναίσθησης, τον τρόπο που καθρεφτιζόταν ο κόσμος. Τα Yidam και οι Προστάτες με τους οποίους μοιραζόμουν ένα κόσμο, δεν ήταν πλέον στη διάθεσή μου. Ήταν μια περίεργη απώλεια, αλλά ήταν και πανίσχυρη.

Τελείως αιφνிடιαστικά, ζήτησα να αποδεσμευτώ από τους όρκους μου. Τα λόγια αυτά πετάχτηκαν από το στόμα μου σαν από έκρηξη. Αισθάνθηκα απαίσια. Άκουσα τα λόγια μου να ζητάνε να απαλλαγώ από τους όρκους μου, και ένοιωσα πως είχα προδώσει έναν άνθρωπο που αγαπούσα και που με αγαπούσε ειλικρινά. Αυτός ο άνθρωπος ήταν ο Πνευματικός Πατέρας μου επί σχεδόν οκτώ χρόνια. Ήξερα πως τον πονούσα. Τον πονούσα, επειδή με αγαπούσε και εγώ το

γνώριζα αυτό, αλλά και επειδή είχα δεσμευθεί να προστεθώ στην φλέβα της γραμμής αυτής μέχρι να έχουν απελευθερωθεί όλα τα όντα. Ήταν κάτι περισσότερο από ένα προσωπικό όρκο σ' αυτόν μόνο. Το ήξερα αυτό. Εκείνες οι μέθοδοι θεώρησης και αναγνώρισης μέσα στο απέραντο εύρος των όντων και κόσμων και ενεργειών ήταν τα κεντρικά σημεία αναφοράς της ζωής μου. Μέσα στον Βουδισμό υπάρχουν ρυάκια απελευθέρωσης που κατέχουν συγκεκριμένες κοσμολογίες και τρόπους θεώρησης του κόσμου. Όλα τους αναφέρονται στην βάση της θρησκείας τους περί συμπόνοιας και εγρήγορσης. Εγώ ζητούσα να ΜΗΝ συμμετέχω σε οτιδήποτε άλλο, εκτός από το sangha.

Όλα χαράχθηκαν σε μια θλίψη. Ο Ρινποτσε είπε πως θα με ελευθέρωνε από τους όρκους μου. Μου είπε να εξερευνήσω το Χριστιανικό Μονοπάτι επί ένα χρόνο, και, αν ήθελα, εντός εκείνου του χρόνου, θα μπορούσα να επιστρέψω στους όρκους μου. Είχε αντιληφθεί πως πέρασα κάποιο είδος μεταμόρφωσης, αλλά δεν έχω ιδέα τι ακριβώς «είδε». Όπως πάντα, ήταν υπέρμαχος της καλοσύνης και μου έδωσε περιθώρια ευρυχωρίας, μια τέτοια τρομερή στιγμή. Πάντα κατάφερνε να αντιστρέψει μια στιγμή αναταραχής του είναι... Γι' αυτό ήταν τόσο καλός δάσκαλος για μένα. Αντέστρεψε τα πρότυπα της αντίδρασής μου προς τον κόσμο. Όμως, χάρη στην εμπειρία του Φωτός του Θεού, όλα αυτά υποσκελίστηκαν. Του είπα πως δεν πρόκειται να του αποκρύψω τίποτε, και πως σκόπευα να εμβαθύνω όσο μπορούσα στην εμπειρία αυτή. Μου είπε πως η μόνη υποχρέωση που είχα πλέον απέναντί του, ήταν να είμαι καλός Χριστιανός.

Νομίζω πως κλάψαμε μαζί. Έτσι το θυμάμαι τουλάχιστον. Αλλά μπορεί να ήταν μόνο εγώ. Τον άφησα, σε μια κατάσταση σοκ. Σαν να είχε μόλις πεθάνει κάποιος. Με διακατείχε ένα απαίσιο συναίσθημα... σαν να είχε συμβεί κάποιο δυστύχημα όπου όλα μετά αλλάζουν, μέσα σε μια στιγμή. Εκείνη η φρικτή στιγμή, όπως όταν ο δεκαπεντάχρονος πιτσιρικάς κρατάει ένα πιστόλι και ξαφνικά πιέζει την σκανδάλη... Είναι εκείνη η σαρωτική στιγμή βεβαιότητας και τρόμου, όταν κάτι γεννιέται και κάτι ξεθωριάζει την τελευταία στιγμή... Ο Ρινποτσε πάντα προσπαθούσε να μας δείξει πώς να μεταβάλλουμε τέτοιες στιγμές, σε «σημεία εγρήγορσης».

Οδηγούσα πάνω από την γέφυρα του Κόλπου του Σαν Φρανσίσκο, όταν μου ήρθε ξαφνικά η σκέψη πως, πέρα από την θλίψη αυτή, υπήρχε η αίσθηση της βεβαιότητας πως η απόφασή μου ήταν σωστή. Οφειλόταν στην περίεργη, γλυκόπικρη ανάμνηση του Φωτός Που Δεν Είναι Φως και Γνωρίζει Το Όνομά Μου. Ακόμα και μέσα στην στενοχώρια εκείνη, το Φως ήταν παρόν. Άρχισα να θυμάμαι, και να επαναφέρω τα πάντα στη μνήμη μου, από το μεταμεσονύχτιο κάλεσμα και την αναζήτηση διαρρηκτών... Όλο τον ξεχνάω τον Θεό. Αυτό είναι το κουσούρι μου. Είχα ξεχάσει τον Θεό επί εικοσι ολόκληρα χρόνια... Με είχαν κυριολεκτικά καλέσει να ξυπνήσω, με οδήγησαν μέχρι την εξώπορτα, και με είχαν καλέσει να μπω μέσα... Προσπάθησα να θυμηθώ την πρώτη φορά που έκανα τον σταυρό μου, και το σημείο όπου ο Θεός μου ράγισε την καρδιά.

Καμιά φορά, ο Θεός πρέπει να μας χτυπήσει με ένα καδρόνι στο κεφάλι, προκειμένου να καταλάβουμε τι μας γίνεται. Το στομάχι μου είχε γίνει ένας κόμπος, και όμως, κάπου υπήρχε ένα μικρό στίγμα που έλεγε πως τα πράγματα ήταν εντάξει. Ήταν ένα μικρό επίκεντρο γαλήνης. Αυτός ο κυκλώνας είχε ένα μάτι. Η αμφιβολία και η θλίψη δεν ήταν παρά η ατμόσφαιρα που περιέβαλλε αυτό το μικρό στίγμα βεβαιότητας για την αγάπη του Θεού. Ήταν ζήτημα επίμονης ανάκλησης στη μνήμη κατά την διάρκεια της ημέρας, για να διαπιστώσω πως ήταν παρούσα.

Κάποια φορά, σε ένα τηλεοπτικό επεισόδιο των «X Files», η πρωταγωνίστρια στο τέλος του επεισοδίου κλείνει με τα λόγια: «Ας υποθέσουμε πως (ο Θεός) καλεί συνεχώς, και κανείς δεν Τον ακούει». Προ ετών, θα σχολίαζα πως «είναι ζήτημα συχνότητων». Σήμερα πιστεύω πως είναι ζήτημα Χάριτος. Τελικά, υπήρχε ένας προορισμός σ' αυτήν την περίεργη συμβολή χρόνου-περιστάσεων-Μυστηρίου. Μέσα σ' αυτό το μεγάλο δράμα φαίνεται να υπάρχει Οικονομία για την ύπαρξη ενός κενού, ώστε μια κεντρική Πηγή Αγάπης που γίνεται Λόγος και Πνεύμα να σαρώσει όσα είναι και δεν είναι, καλώντας όλους και όλα πίσω στην Θεία Αγάπη. Δεν μπορώ να κάνω πιο σαφή εξήγηση. Αλλά φαίνεται πολύ πιθανό να έχω και απόλυτο δίκιο. Έστειλα e-mail στον πατέρα Βίκτορα, ενημερώνοντάς τον πως είχα ελευθερωθεί από τους όρκους μου. Ζήτησα συνάντηση, προκειμένου να μάθω πού θα πήγαινα από δω και πέρα. Συνέχιζα να εκκλησιάζομαι μέσα στην Μεγάλη Σαρακοστή. Όταν έφθασε η ημέρα του Πάσχα, ήμουν κουρασμένος. Για να λέμε την αλήθεια, ήμουν εξαντλημένος. Είχα στραγγίσει και αδειάσει τελείως, εκτός από εκείνο το μικρό Φως που βρισκόταν κάπου στο βάθος. Τα πάντα είχαν αναποδογυριστεί. Νομίζω πως έτσι πρέπει να έγινε η σειρά των γεγονότων. Και όμως, ολόκληρη η ροή και συμβολή των περιστάσεων έμοιαζε με παλίρροια και άμπωτη σε κάπως πιο γρήγορους ρυθμούς που δεν μπορούσα να παρακολουθήσω...

Τα μέσα-έξω γυρίστηκαν όλα, μέσα σε ελάχιστους μήνες... Θύμιζε ένα τραγούδι με τίτλο «Τσακωτός, μεσ' το Εκτυφλωτικό το Φως»...

Συναντήθηκα με τον πατέρα Βίκτορα και συζητήσαμε. Μου πρότεινε μερικά βιβλία και με ενθάρρυνε να συνεχίσω τον εκκλησιασμό. Μου υπενθύμισε πως υπήρχε μια ομάδα μελέτης κάθε λίγες εβδομάδες, μετά τον Εσπερινό. Οι συναντήσεις αυτές ήταν πολύ φιλικές. Δεν ήξερε ο ίδιος πότε ακριβώς το είπε, πάντως, ήταν μια από τις πιο σημαντικές συμβουλές που θα μπορούσε κανείς να δώσει σε ένα Βουδιστή που προσέβλεπε στον Χριστό. Το είπε φευγαλέα, και με κάπως πρόχειρο τρόπο. Σταμάτησε απότομα, γύρισε και μου είπε: «Ακόμα και τίποτα να έχεις, εσύ πρόσφερε Του αυτό το 'τίποτα'». Εκείνη ακριβώς την στιγμή, ο Θεός έκανε τον κόσμο να φαίνεται πλουσιοπάροχος και ο πατήρ Βίκτωρ είχε βοηθήσει προς τούτο. Κατάλαβα πως μπορούσα να προσφέρω οτιδήποτε στον Θεό. Μπορούσα να Του προσφέρω την λύπη μου, την κατάθλιψή μου, τον θυμό και την δυσπιστία μου. Εδώ που τα λέμε, ίσως -σε μια πιο καλή ημέρα- να Του προσφέρω λίγη χαρά, ή ακόμα, μια δέσμη ευτυχίας... Ήταν πολύ σημαντικό πράγμα για μένα, αυτό που μόλις άκουσα. Τώρα, αν αυτό είναι παράφραση κάποιου άλλου ή όχι, δεν μ' ενδιαφέρει. Εκείνη τη στιγμή, οι λέξεις ήταν του πατρός Βίκτορα, και με συνοδεύουν παντού από τότε. Ποτέ, από τότε, δεν έχει υπάρξει στιγμή που να μην είχα να προσφέρω κάτι στον Θεό.

Όσο πιο κοντά πλησίαζα στην εκκλησία, τόσο πιο στενόχωρα ήταν τα πράγματα στο σπίτι. Έλειπα πολύ στην Νταϊάν, και μου το γνωστοποιούσε με τρόπο καθόλου λεπτό. Φυσικά, μετά από 23 χρόνια (τότε), ήξερε πως η λεπτότητα δεν είχε «πέραση» σε μένα. Είμαι υπερβολικά χαζός. Οι πιο δύσκολοι προσωπικοί αποχωρισμοί ήταν με τους αγαπημένους μου φίλους στην Βουδιστική ομάδα. Ζήτησα την άδεια του δασκάλου μου να διηγηθώ ολόκληρη την ιστορία στα αδέρφια μου, τους vajra (οι πιο στενοί συγγενείς μου μέσα στην ομάδα), για να ξέρουν ακριβώς τι μου είχε συμβεί. Φοβάμαι πως δεν φάνηκε να μοιραζόμαστε καμία κοινή βάση εμπειρίας ή γλώσσας. Ό,τι και αν τους έλεγα, εκείνοι έβλεπαν μόνο πως είχα πατήσει τους όρκους μου. Ήταν πολύ επίπονο και δύσκολο να με ακούνε αυτοί οι άνθρωποι. Όπως σας είπα, διακυβευόνταν περισσότερα από μια περιορισμένη ομάδα ανθρώπων. Μιλάμε εδώ για την συνέχιση μιας ολόκληρης Γραμμής, και ο όρκος μου αποτελούσαν μέρος εκείνου του καθήκοντος. Η οργή τους ήταν στην ουσία ένας τρόπος απόδειξης της αφοσίωσής τους στον Ρινποτσε. Ένοιωθαν προδομένοι και πληγωμένοι και θυμωμένοι μαζί μου. Διαρρήγνυα ένα μεταξύ μας πνευματικό δεσμό. Είχαν δίκιο. Όμως εγώ συνέχιζα να δυσκολεύομαι πάρα πολύ να κατανοήσω αυτό που έμοιαζε με απουσία αγάπης σ' αυτούς. Γεννήθηκε έκτοτε μια παρατεταμένη σιωπή ανάμεσά μας.

Στις 23 Μαΐου 1999 Βαπτίσθηκα μέσα στην Ορθόδοξη Εκκλησία στην Αμερική. Η ακόλουθη επιστολή, που είχα στείλει στον ιερέα μου, ίσως μεταφέρει ορισμένα από αυτά που σήμαινε για μένα αυτό το Μυστήριο...

Αγαπητέ πάτερ Βίκτωρ

Απόψε, σε παρακαλώ, άφησέ με να μιλήσω περί Μυστηρίου... Σήμερα ήταν μαγεία και κατά κάποιον τρόπο, τελειοποιήθηκαν οι τέσσερις μήνες προσπάθειας να αποδεχθώ το ΜΥΣΤΗΡΙΟ της Ύπαρξης του Θεού και της βαθύτατης Λαχτάρας και των δυο μας. Ξέρω πως αυτό είναι μόλις η αρχή. Ξέρω πως είμαι τόσο καινούργιος και νεαρός στο ζήτημα αυτό, που υπάρχει ο κίνδυνος αυτή η δύναμη της χαράς μου να με κάνει να πιστέψω πως γνωρίζω πράγματα που δεν γνωρίζω. Όμως η σημερινή μέρα ήταν θαυμάσια – γεμάτη από θαυμασμό – πλήρης θαύματος.

Η απίστευτη ευγνωμοσύνη που ένοιωσα χθες ήταν ατελής, αγνή, χαζή. Δεν ήμουν πλήρης ευγνωμοσύνης. Ήμουν άδειος από ευγνωμοσύνη. Και τώρα δεν είμαι, ούτε πρόκειται ποτέ να πληρωθώ με την ευγνωμοσύνη του Θεού, με τρόπον που θα μπορούσε να Του ήταν χρήσιμη. Είμαι ένα φτωχό δείγμα αφοσίωσης, όμως για μένα, η μέρα αυτή ήταν ένα μέτρο ευγνωμοσύνης που υπερχειλίζει, ξεχειλίζει, χυνόταν στο πάτωμα, και κατέστρεφε τα χαλιά... μια ευγνωμοσύνη που γέμιζε και το υπόγειο... Πως είναι δυνατόν να ανταποδώσω κάτι εγώ στον Θεό; Τι θα μπορούσα να συλλάβω καν, που να λογίζεται προσφορά; Δεν μπορώ να φαντασθώ πως θα μπορέσω κάποτε να περιγράψω αυτή την άνοιξη που βρίσκεται μέσα μου... αυτά τα άνθη μέσα στις φλέβες μου... αυτός ο κήπος, κομπλέ με τα σκουληκάκια και τα σαλιγκάρια του, και τις κουτσουλίες στα τριαντάφυλλα. Αν ποτέ το κατάφερνα, θα ήταν σήμερα. Θα πήγαινα στον Θεό και θα Του πρόσφερα αυτή την ημέρα, σαν το μόνο που μπορώ να Του δώσω. Θα άδειαζα τις τσέπες μου με την ημέρα αυτή. Θα γύριζα τον εαυτό μου μέσα-έξω με την ημέρα αυτή, και θα έλεγα: «Σε παρακαλώ Κύριέ μου, είναι ό,τι καλύτερο έχω. Σε παρακαλώ, δέξου αυτό από μένα: την Ημέρα Αυτή».

Είμαι σαν ένα τραγούδι που κάνει βουτιά μέσα στην κρύα θάλασσα... αλμυρά δάκρυα και η Χάρις κυλούν στα μάγουλά μου... Η γυναίκα μου στέκει παρατηρώντας, σε απόσταση καρδιοχτυπιού... Ακούω την χορωδία. Πιάνω το βλέμμα της. Σε βλέπω πάτερ να πλησιάζεις προς εμένα. Όλα γίνονται σε αργή κίνηση... σαν ταινία που γυρίζεται κακοσυντονισμένα. Υπάρχει ένα φύσημα. Υπάρχει το δικό σου φύσημα... του Θεού η ανάσα... υπάρχει η δική μου ανάσα... η εκκλησία αναπνέει με εκείνο το φως... Ξέρω, ακούγεται σαν να μιλάω για μαγεία εδώ. Ε, ναι! Είναι η μαγεία του Θεού, είναι το στιγμιαίο δώρο του Θεού σε μένα την ημέρα αυτή, και το δικό μου δώρο σ' Αυτόν. Σε παρακαλώ, κόψε το μαλλί μου – πάρε ό,τι νομίζεις πως θα Του αρέσει – δεν με νοιάζει τι μπορεί να πει ο Φ. Σμέμαν για μαγεία. Δεν είναι δική σου αυτή η μαγεία, αν και είσαι ένα μέρος της. Δεν είναι δική μου μαγεία, αν και είμαι μέρος της. Αυτή η θαυμαστή ημέρα είναι η συνηθισμένη μαγεία του Θεού. Το κάθε φυλλαράκι, η κάθε μυριάδα μυρμηγκιών που κινούνται μέσα σ' αυτή την ημέρα, σπιθοβολούν μέσα στην μαγεία αυτή. Εμείς όμως είμαστε τυφλοί και αποστρέφουμε το βλέμμα μας και δεν τα βλέπουμε με τον μαγικό τρόπο του Θεού. Όταν όμως αρχίζεις να βλέπεις έτσι, η Χάρις είναι ολοφάνερη, παντού. Είναι η συνηθισμένη μαγεία του Θεού, που διαπερνά την τυφλότητά μου και την επιπολαιότητά μου και την μυωπία μου...

Παρατηρώ τον σταυρό σου ενώπιόν μου... τον χρυσό και διάχυτο ήλιο... το λευκό ύφασμα της ιερατικής σου στολής... τα λόγια που με καλούσαν, ακούγονταν σαν καμπάνες... Εγώ απλώς στεκόμουν εκεί. Εγώ ήμουν απλώς ένας ακίνητος άνθρωπος που στεκόταν σε εκείνο το πανέμορφο μέρος. Νοιώθω μια πρωτόγνωρη πληρότητα, ένα αίσθημα βαθιά μέσα μου πως με γνωρίζει ο Θεός. Για αυτό είμαι βέβαιος. Η μελωδία Του εξαπολύει ανατριχίλες μέσα μου... βαθυγάλαζα κοράλλια, ήχους από τσέλο, όμποε και φλάουτο, καλοφτιαγμένη μπύρα που έχει γεύση σταρένια... Λειτουργία και ιδρώτας... και μέσα μου, γέλια ανακατεμένα με χορό παλινοστούντων σε αεροδρόμιο... Τα βαθύτερα φαράγγια της καρδιάς μου – εκείνα τα κρυμμένα, θλιμμένα μέρη της – μέρη που κρατούσα κλεισμένα στην αγάπη μια ολόκληρη ζωή – τώρα τα είχε αγγίξει μια Μεγάλη Καλοσύνη. Τα χιόνια λιώνουν. Το νοιώθω μέσα μου. Οι παγετώνες μεταβάλλονται σε λίμνες. Οι αρκούδες κατεβαίνουν προς τον νότο, και τα πουλιά μέσα μου πετούν προς το θερμό δάσος που βρίσκεται πίσω από την τελευταία οροσειρά. Οι πόρτες είναι ανοιχτές και το αεράκι σαλεύει τις κουρτίνες. Μια δέσμη από ζεστές ηλιαχτίδες φωτίζει το πάτωμα, και κόκκοι σκόνης λαμπυρίζουν μέσα στον αέρα, στροβιλίζοντας, καθώς τα σχέδια του φορέματος μιας χορεύτριας σκουπίζουν ανάλαφρα το πάτωμα.

Αγαπητέ πάτερ Βίκτωρ, αυτό δεν ήταν η δεύτερη ευκαιρία, ήταν η πρώτη ευκαιρία. Είμαι καινούργιος στη ζωή. Στ' αλήθεια είμαι. Είμαι καινούργιος σ' αυτόν τον κόσμο. Ποτέ δεν ένοιωσα τέτοια 'καινούργιότητα'. Νοιώθω καθαρός. Πραγματικά. Νοιώθω καθαρός μέσα μου. Νοιώθω σαν άρωμα μεντόλ παντού. Σαν να μην έχω δει ποτέ το φως του ήλιου. Μένω έκπληκτος με τα μάτια του κόσμου. Τις μικρές ρυτίδες γύρω από τα στόματα που χαμογελούν. Ο τρόπος που το πρωινό φως λάμπει από μέσα τους, και όχι απλώς επάνω τους. Φαίνονται τόσο θαυμάσιοι. Ακόμα φαίνονται θαυμάσιοι.

Το νερό με έπλυνε. Σε παρακαλώ, πίστεψέ με. Δεν πίστευα ποτέ πως θα το καταλάβαινα αυτό, ή πως θα το ξεστόμιζα. Το λάδι με ευλόγησε. Με σφράγισε μέσα στο Σώμα μιας Άχρονης Εκκλησίας. Αυτό είναι αλήθεια – είναι άχρονη, και πάντοτε υπήρχε εν Κυρίω (πριν από τα λόγια). Σε παρακαλώ να καταλάβεις πως αυτό είναι αληθινό. Δεν ήταν κάποιο αρχέτυπο ή σύμβολο ή τελετή παγιδευμένη μέσα σε μια εκκλησιούλα του Σαν Φρανσίσκο. Ήταν αληθινό και Θαυμάσιο, και είναι από τον Θεό για όλους μας. Όλα μέσα μου μαρτυρούν πως είναι αληθινό. Θυμάμαι το χέρι του Γιόχαν στο μπράτσο μου, καθώς με βοηθούσε να πατήσω μέσα στον Ιορδάνη Ποταμό. Θυμάμαι τον ήλιο και τον Χριστό μέσα από την Ωραία Πύλη. Θυμάμαι την Νταϊάν να κλαίει στις όχθες του ποταμού. Θυμάμαι την φωνή σου και θυμάμαι, πώς ο Θεός άπλωσε τους αστερισμούς στον νυχτερινό ουρανό, και πώς με κράτησε κάτω από το νερό και μετά με έβγαλε και με έπλυνε και με σήκωσε ψηλά, να δείξει στον κόσμο πως ένα νέο παιδί είχε γεννηθεί. Όπως το χαριτολογούσε ένας φίλος μου: «σε τράβηξαν προς την Δόξα, ενώ εσύ κλωτσούσες και τσίριζες».

Με οδήγησες από τον ποταμό, με τα ρούχα να κολλούν επάνω μου, κρατώντας γερά το χέρι σου το τυλιγμένο με τα άμφια, και η καυτή άμμος της ερήμου να καίει τα πόδια μου, με την χαρά υπνωτισμένη μέσα στην καρδιά μου, προσέχοντας το κάθε μου βήμα και τα χαμόγελα και τα μάτια της εκκλησίας που ζούσε εκείνο το πρωινό. Στις όχθες με περίμενε κόσμος. Η γυναίκα μου παρακολουθούσε, καθώς και όλοι εκείνοι οι υπέροχοι άνθρωποι που με ενθάρρυναν από την Κυριακή εκείνη του Ασώτου να επιστρέψω... πάντα να επιστρέψω...

Εκείνη η συνταγή της μετάνοιας – της επιστροφής – της συνεχούς επιστροφής, εκείνη η οδός της ελεύθερης επιστροφής, εκείνη η λεωφόρος της επιστροφής και μετάνοιας, όταν ο Θεός μου ράγισε την καρδιά... Μπορώ να σου δείξω το μέρος όπου ο Θεός μου ράγισε την καρδιά, μέσα στην εκκλησία σου, μέσα στην εκκλησία μας... Μπορώ να σου δείξω το σημείο που σκούπισα το πάτωμα με το μανίκι μου, αφού τελικά Του έβαλα μετάνοια και Του φώναξα και Του αποκρίθηκα. Πώς θα μπορούσα να πάω οπουδήποτε αλλού; Ποιος τόπος θα ήταν περισσότερο σπίτι μου; Θέλω να βρίσκομαι μέσα στον τόπο όπου ο Θεός μου ράγισε την καρδιά. Όταν πλησίασα το Άγιο Δισκοπότηρο, έφτασα σπίτι μου. Είμαι σπίτι μου.

Μεγάλωσα μεταλαμβάνοντας, αλλά ποτέ δεν είχα συμμετάσχει πραγματικά στην Ευχαριστία. Σήμερα, Θεία Χάριτι, μου δόθηκε η ευκαιρία να φάγω από το Σώμα και να πω από το Αίμα του Χριστού. Δεν το είχα βιώσει αυτό ποτέ, παρ' ότι συχνά κοινωνούσα. Δεν υπάρχουν πραγματικές λέξεις γι' αυτό: Είναι ένα Μυστήριο που δεν μπορώ καν να μιλήσω γι' αυτό. Είμαι βουβός ενώπιον αυτού. Είμαι μόνο ευγνώμων πέραν κάθε μέτρου, και ωθημένος ευλογημένα στην σιωπή. Και, τελικά, βρίσκομαι σπίτι μου. Μπορείς να πιστέψεις αυτά τα λόγια; Είμαι επί τέλους σπίτι μου. Ο Θεός μ' αγαπά. Εμένα! Νομίζω πως αυτό είναι αληθινό. Ξέρω πως είναι αληθινό. Για κάποιον άγνωστο λόγο, ο Θεός με αγαπά. Με αγαπά ως εμένα, ονομαστικά, με το όνομά μου. Ο Θεός γνωρίζει το όνομά μου! Και με αγαπά! Ο Θεός γνωρίζει την καρδιά μου και το μυαλό μου και το πάχος μου και τους μύες μου, και μ' αγαπά. Ο Θεός γνωρίζει την κάθε σκέψη μου, κάθε φόβο και πόνο και πάλι με δέχεται. Αυτή είναι η πιο απίστευτη πραγματικότητα που θα μπορούσε να υπάρξει. Αχ, πάτερ, το Σήμερα ήταν του Θεού το μέγα δώρο σε μένα, και το δικό μου σ' Αυτόν. Πριν από αυτό, είμαι άδειος. Είμαι φτωχός και άδειος πριν από αυτό. Όμως μέσα σ' εκείνο το κενό, είμαι γεμάτος από Αυτόν. Μπορείς να το δεις αυτό; Τα λόγια μου είναι τόσο περιορισμένα. Όμως, σήμερα με άδειασαν και σήμερα με γέμισαν. Εσύ κρατούσες το κύπελλο για τον Θεό. Αυτό σου ανέθεσε να κάνεις. Φύσηξες πάνω μου, σαν εκπρόσωπος του Σώματος του Χριστού, και με έπλυνες και με έχρισες με το λάδι Του. Αυτό σου ανέθεσε να κάνεις. Μου έδωσες να πω και μου έδωσες να φάω. Αυτό σου ανέθεσε να κάνεις. Όμως, ΕΚΕΙΝΟΣ με άδειασε σήμερα και ΕΚΕΙΝΟΣ με γέμισε σήμερα με την Χάρη Του. Αυτό ήταν το Μυστήριο που μοιραστήκαμε σήμερα. Εσύ και εγώ και όλες οι μεγάλες καλές καρδιές που απαρτίζουν το Σώμα της Εκκλησίας. Ήταν δικό μου το ταξίδι, δικό μου, και είχε όνομα (μέσα στην κενότητα και την πληρότητα της Χάριτος), και συνάμα δικό μας ταξίδι, ως Εκκλησία.

Με έβγαλαν από τον ύπνο, με το νερό και την Χάρη και την Αγάπη του Θεού. Χρίστηκα με λάδι στον παρόντα χρόνο, και παντοτινά, Παρουσία του Θεού. Έχω ανανεωθεί: ευρέθηκα και εκλήθηκα, και συγχωρήθηκα και συγχωρήθηκα και συγχωρήθηκα... Εμποτίστηκα με κατανόηση ενός Μυστηρίου που είναι πέρα από την κατανόηση την δική μου. Είμαι ένας ηλίθιος ερωτευμένος. Ένας ζητιάνος και ανόητος και αμαρτωλός. Αγκαλιάστηκα εν Πνεύματι Αγίω, και μου δόθηκε ένα όνομα ενώπιον μιας Εκκλησίας που έχει υπάρξει προαιωνίως. Η σημερινή ημέρα ήταν κάτι θαυμάσιο και αμέτρητο. Είμαι βουβός ενώπιον αυτής, και μουδιασμένος από ευγνωμοσύνη και ευχαριστία, εξουθενωμένος και χαρούμενος, και έτοιμος να αναπαυθώ μέσα στου Θεού την άνετη νύχτα.

Γνώριζε, σε παρακαλώ, πως προσφέρω το σήμερα στον Θεό. Είσαι και εσύ μέρος αυτού. Η Μπάρμπαρα και ο Γιόχαν και η Ανν, και η Άννα και η Ηλέν και όλοι είναι μέρος αυτού. Η αγαπημένη μου σύζυγος Νταϊάν είναι μέρος αυτού. Και εγώ. Είμαι και εγώ μέρος αυτού. Δεν έμειναν άλλα λόγια απόψε πάτερ. Μόνο ευχαριστιακή διάθεση και προσευχή και σιωπή και ύπνος. Καληνύχτα, Αγάπη εν Χριστώ (και αυτό δεν είναι αλήθεια; Δεν είναι απολύτως απίστευτο;)

Nilus